

המוסד לביטוח לאומי

סוגיות בביקורת ניכויים

כנס לשכת רואי חשבון

יום המלה 27/3/2024

נעים מאוד,

סיגל בן חמו,

מנהלת אגף ביקורת ניכויים
ביטוח לאומי

על מה נדבר היום?

ניכוי הוצאות של העובד מהברוטו •

04

מבצע
דיווח עצמי

03

דוגמאות
לניכוי הוצאות

02

פסיקה

01

סעיפי חוק

חוזר קנסות •

התיישנות בביקורת ניכויים •

01

סעיפי חוק
לעניין הגדרת הכנסה

סעיף 344 לחוק הביטוח הלאומי:

"יראו כהכנסתו החודשית של עובד את

הכנסתו... מהמקורות המפורטים בסעיף 2(2)

לפקודת מס הכנסה"

הכנסה חודשית של עובד

תקנות הביטוח הלאומי

(תשלום ופטור מתשלום דמי ביטוח)

תקנה 2-פטור מתשלום דמי ביטוח:

“לא ישולמו דמי ביטוח מהכנסת עובד הפטורה

ממס לפי הפקודה למעט הכנסה לפי 9(5)

(11) ו-(12) לפקודה”

הגדרות הכנסה בפקודת מס הכנסה

סעיף 1 לפקודת מס הכנסה:

* **הכנסה** - הכנסה מהמקורות המפורטים בסעיף 2

* **הכנסה חייבת** - הכנסה לאחר הניכויים, הקיזוזים

והפטורים שהותרו ממנה לפי כל דין.

מכאן שהכנסה לפי סעיף 2(2) הינה הכנסה לפני ניכויים,

קיזוזים או פטורים.

הגדרת הכנסה חודשית של עובד

סעיף 2(2) לפקודת מס הכנסה:

- * השתכרות או רווח מעבודה.
- * כל טובת הנאה או קצובה שניתנו לעובד ממעבידו.
- * שוויו של שימוש ברכב שהועמד לרשותו של העובד.

הגדרת הכנסה חודשית של עובד

המשך סעיף 2(2):

*תשלומים שניתנו לעובד לכיסוי הוצאותיו, לרבות תשלומים בשל אחזקת רכב או טלפון, נסיעות לחוץ לארץ או רכישת ספרות מקצועית או ביגוד.
* אך למעט תשלומים כאמור המותרים לעובד כהוצאה.

סעיף 17 לפקודה

סעיף 17 לפקודה (ותקנות מ"ה מכוחו):

כולל הוצאות הניתנות לניכוי מההכנסה בכפוף לתנאי הסעיף.

סעיף 344 אינו מפנה לסעיף 17 לפקודה.

הכנסה לביטוח לאומי

סעיף 344 לחוק הב"ל

סעיף 2(2) לפמ"ה

החזר הוצאה המותר לעובד בניכוי
(ס' 17)

החזר הוצאות

תשלומים וטובות הנאה

לסיכום:

דוגמה לתשלום לעובד	האם חייב בד"ב?	האם מוכר לעובד?	סוג התשלום מהמעסיק
אחזקת רכב פרטי, ביגוד רגיל	כן	לא	החזר הוצאה
אגרת רואה חשבון	לא	כן	החזר הוצאה
אגרת רואה חשבון	כן	כן	אין החזר הוצאה

02

פסיקה בנושא
ניכוי הוצאות

דוידוביץ נגד המוסד

ב"ל 6545/05

"התובע טוען כי "רווח מעבודה" משמעו הכנסות בניכוי הוצאות. ואולם, במקרה של שכיר - הסעיף מתייחס מפורשות לנושא ההוצאות בקובעו כי החזר ההוצאות מהווה חלק מההכנסה החייבת במס. לכן - משמוגדר התובע על פי הצו כשכיר, אין מקום לקזז משכרו לצורך חישוב דמי ביטוח לאומי, את ההוצאות."

פקיד שומה פ"ת נ' שירותי בריאות כללית ע"א 5844/15

חריג: החזר הוצאה המותרת לעובד בניכוי
"יש לפרש את החריג לסעיף 2(2) לפקודה בדרך
תכליתית, על פיה כל תשלום או טובת הנאה המועברים
מהמעסיק לעובד כחלק מיחסי העבודה ביניהם, נכנסים
בגידרה של הכנסת העבודה, למעט תשלומים הבאים
בגדרי החריג אשר יש לתת לו פירוש מצומצם בשל אותה
תכלית של החוק"

התכלית הביטוחית

"למעלה מן הצורך יצוין כי פרשנות זו אף תיטיב לכאורה עם העובדים, כיוון שלא תפגע בגובה ההפרשות הפטורות ממס ובתגמולי הביטוח הלאומי הנגזרים מהגדרת הכנסת העבודה לפי סעיף 2(2) לפקודה"

(פ"ש פתח תקוה נ' שירותי בריאות כללית)

אלביט מערכות בע"מ נ' המל"ל

"רכיבי השכר שנוכו על ידי התובעת משכר עובדיה הינם בגדר הוצאה פרטית ואין להם קשר למעסיק. סעיף 344 לחוק הביטוח הלאומי - לא מפנה לסעיף 17 לפקודת מס הכנסה שעוסק בניכוי הוצאות." **עובד שכיר אינו יכול לנכות הוצאות לצרכי חוק הביטוח הלאומי.**

איסור ניכוי הוצאות לשכיר

לצרכי תשלום דמי הביטוח לשכירים אין זכאות לנכות הוצאות!

03

דוגמאות לניכוי הוצאות

אלביט מערכות בע"מ נ' המל"ל

ב"ל 20-02-47947

העובד מקבל רכב צמוד ומשתתף בהוצאות הרכב

כגון:

קנסות, כביש שש, הוצ' דלק מעל מכסה קבועה.

יש לנכות הוצאות מהעובד ב"ניכויים אישיים".

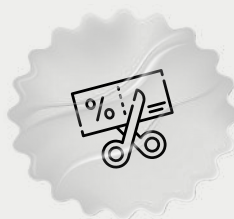
שדרוג רכב

1. תוספת התשלום לחברת הליסינג הינה הוצאה פרטית של העובד - יש לנכותה מהנטו.
2. יש לזקוף שווי רכב המתאים לרכב המשודרג ע"פ תקנות שווי רכב.

**דוגמה לתלוש עם ברוטו תקין
לב"ל. הניכוי נעשה מהנטו**

17,000	שכר יסוד
3,000	שווי רכב
20,000	ברוטו לב"ל
4,000	מס הכנסה (20%)
2,400	ביטוח לאומי (12%)
13,600	נטו
- 3,000	ניכוי דלק פרטי
(3,000)	הפחתת שווי רכב
7,600	נטו לבנק

**דוגמה לתלוש עם ניכוי
לא תקין מהברוטו לב"ל**

17,000	שכר יסוד
3,000	שווי רכב
-3,000	ניכוי דלק פרטי
17,000	ברוטו לב"ל
3,400	מס הכנסה (20%)
2,040	ביטוח לאומי (12%)
11,560	נטו
(3,000)	הפחתת שווי רכב
8,560	נטו לבנק

דוגמה לתלוש עם ניכוי דלק מהברוטו לב"ל

פרוט התשלומים

מסל	תיאור	למנוע	תמורה	אחוז	כמות	סכום תשלום
שכר ברוטו						15,459.40
101 - רגילות						1,456.16
105 - רחופשה						2,879.10
107 - טרחה						575.82
110 - השלמו						3,599.10
120 - תשלום גלובלי						23,000.00
ש"ח"כ שכר ברוטו						23,000.00
ש"ח"כ תשלומים תקופתיים	11/16	הפרש				-739.09
ש"ח"כ תשלומים תקופתיים						237.00
ש"ח"כ תשלומים תקופתיים						996.00
ש"ח"כ תשלומים תקופתיים						996.00
מנדט נוסף						
084 - דלק						186.00
ש"ח"כ צדקה נוסף						
ש"ח"כ תשלומים						24,256.99

תגריפים

היאור	סכום
שעות	107.68
ש.ג.ג	19.35

נתונים נוספים

נתונים אישיים	מספר זיהוי
מזכ"מ משפחתי	303915290
לגלים עד גיל 18	1
הכנסה לבן זוג	כן
ביטוח לאומי	רגיל
מס הכנסה	מס חודשי מטובר
תאריך תעסקה	10/11/2009
תאריך תעודה	100.00%
רחוק משרה	
נתונים חודשיים	
ברוטו למס הכנסה	28,179
אחוז מס שולי	34%
נקודות זיכוי	2.25
פרוט ל.ב. לאומי	28,179

סכומים מצטברים לשנת המס

ברוטו רגיל	ברוטו לא קבוע	שולי למס	שולי מסף נטו	גלובלי מס	גלובלי ב.ל.	מס רגיל	מס על ברוטו לא קבוע	הכנסה לא מבוטחת	ניכוי לעסיף 45%	ערך נקודות זיכוי	הכנסה חייבת במס	שכר חייב ב.ל.
333,661	28,582	48,980	1,505	948	334	71,296	9,718	80,350	15,319	5,832	365,030	365,030

יחידות מס

01	02	03	04	05	06
25	25	25	25	25	25
07	08	09	10	11	12
25	25	25	25	25	25

פרוט נקודות זיכוי

תושב ישראל
2.25

ניכויי חובה - בסיס

שם המס	סכום לאומי	תמורה כ.לאומי	מטח בסיס	תמורה ב.ב.ראות	סכום בסיס חובה
	1,649.55	-51.74	1,338.05	-36.96	8,567.90

ניכויים והפרשות לקופות גמל

קופה	שם	תאג קופה	סכום חייבו	מחיר פסיקים	סכום תשלום
181	כלל א.ב.ו.	א.אלטר עברוד	23,999.58	93.60	23,999.58
316	קתיש פדגוג	קרן השתלמות	23,999.58	1,799.97	23,999.58
405	כלל קיצבה	קופה שכיח-תג	23,999.58	1,579.98	23,999.58
405	כלל קיצבה	מיזמים	23,999.58	1,599.17	23,999.58
		ש"ח"כ קופות גמל בתשלום		5,299.12	1,979.97
		ש"ח"כ ניכויים והפרשות לקופות גמל		5,299.12	1,979.97

ניכויי התחייבות

ש"ל	מספר חשבו	מספר	תאריך	מספר פיקוד	מספר	סכום חייבת
806	בג"ר מרואי משלים		12/16			235.97
826	ארזות					31.65

דוגמאות נוספות להוצאות פרטיות של עובד שאין להפחית מהברוטו לב"ל

ביטוח רפואי ●

חניה ●

ייעוץ מס ●

04

מבצע דיווח על ניכוי הוצאות

מבצע דיווח עצמי על ניכוי הוצאות

- דיווח יזום של מעסיק שטרם בוקר
- הדיווח החל משנת 2017.
- תבוצע ביקורת חלקית (מסוג בירור) לנושא זה בלבד.
- **יופחתו מלוא הקנסות לנושא זה!**
- המבצע עד 31.12.2024.

קנסות בביקורת ניכויים

חוזר קנסות מס' 14 דגשים

- ע"פ הלכת מד"א: חלק מהקנס מהווה תחליף לריבית.
- שיתוף פעולה בביקורת מסייע בהפחתת הקנס.
- שליחת נייר עבודה של מס הכנסה ביוזמת המעסיק מהווה שיתוף פעולה מוגבר ומקנה הפחתה נוספת בקנס.
- העלאת הבקשה תבוצע בקישור המיועד לכך בלבד.

התיישנות לביטוח לאומי

התיישנות סעיף 363א

- 363א(א) - על המוסד לשלוח דרישה לתשלום חוב תוך 7 שנים מהמועד לתשלום דמי ביטוח
- 363א(ב) - חלה חובת דיווח לפי סעיף 355 או חובת רישום שלא קוימה במועדה, תתחיל התקופה האמורה בסעיף קטן (א):
מהמועד שבו קוימה החובה או ממועד קבלת מידע לעניין החבות בדמי ביטוח לפי סעיף 384א, לפי המוקדם

התיישנות סעיף 363א

- ההתיישנות היא 7 שנים מהיום בו קוימה חובת הדיווח או ממועד קבלת מידע מרשות המיסים- לפי המוקדם.
- בד"כ השנים הנבדקות הן 4-5 שנים מתוך 7 שנים אחרונות בהתאם להתיישנות.

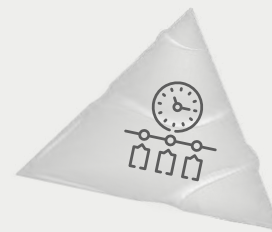
תקופת הביקורת

קוימה חובת הדיווח:

ממועד קבלת המידע מרשות המיסים

ממועד קיום החובה-הגשת
טופס 126 סופי

המוקדם מביניהם

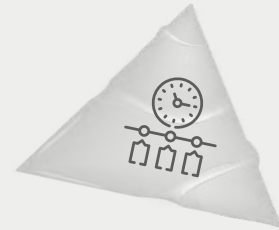
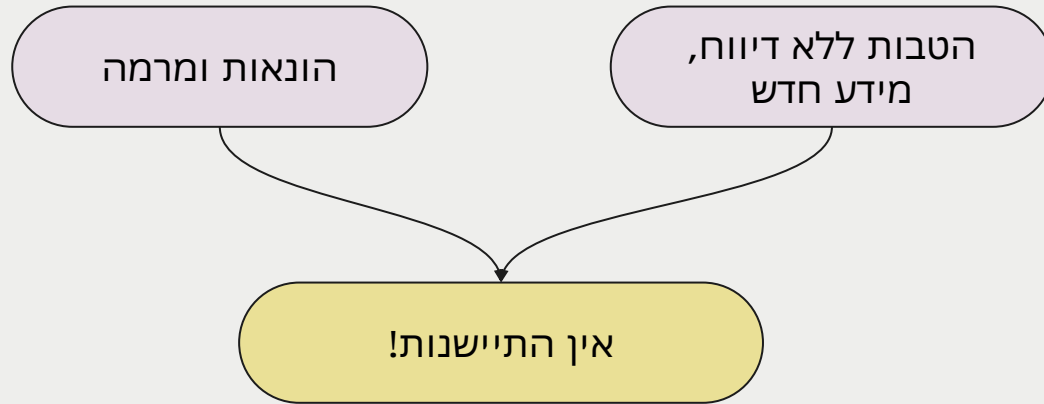

תקופת הביקורת

קוימה חובת הדיווח:

תודה על השתתפותכם!

